

به نام خدا

حسابداری مالی با استفاده از نرم افزار پایاپای

(نسخه آموزشی - نگارش ۲/۰)

مؤلف

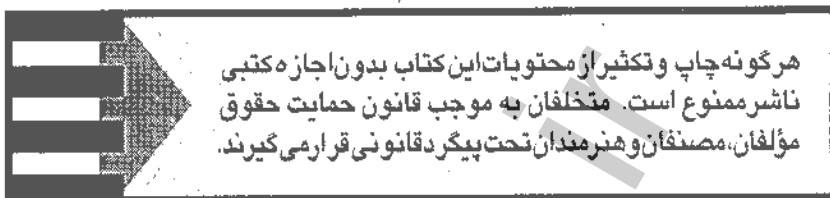
مهندس مهرداد اسماعیلی

RWTÜV

دارنده گواهینامه ISO 9001/2000

در زمینه نشر کتاب و طراحی جلد

حسابداری مالی با استفاده از نرم افزار پایاپای (نسخه آموزشی نگارش ۲/۰)

مؤلف : مهندس مهرداد اسماعیلی

ناشر : مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

حروفچینی و صفحه آرایی : مجتمع فنی تهران

طرح روی جلد : مجتمع فنی تهران

چاپ : جلالی

نوبت چاپ : اول

تاریخ نشر : تیر ماه ۱۳۸۳

تیراژ : ۳۰۰۰ نسخه

قیمت با CD همراه : ۵۰۰۰۰ ریال

شابک : ۹۶۴-۳۵۴-۴۴۵-۱

ISBN : 964-354-445-1

اسماعیلی، مهرداد، ۱۳۵۸-

حسابداری مالی با استفاده از نرم افزار پایاپای (نسخه آموزشی-

نگارش ۲/۰) / مؤلف مهرداد اسماعیلی. - تهران: مؤسسه فرهنگی

هنری دیباگران تهران، ۱۳۸۳.

۲۵۵ص. : مصور، جدول.

ISBN 964-354-445-1

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. نرم افزار پایاپای. الف. عنوان.

۶۵۷/۰۲۸۵

HF/۵۵۴۸/۴۴۷

م ۸۳-۵۶۳۰

کتابخانه ملی ایران

آدرس: سعادت آباد، میدان کاج، خ سرو شرقی، روبه روی خ علامه. ساختمان شماره ۹۷

صندوق پستی: ۱۴۳۳۵/۹۴۳

تلفن: ۷-۲۰۹۸۴۴۶

فهرست مطالب

۸	مقدمه ناشر
۹	مقدمه مؤلف

فصل اول : نظری اجمالی بر پایاپای

۱۲	۱-۱ پایاپای چیست ؟
۱۲	۱-۲ قابلیت‌های اضافه شده به نگارش جدید
۱۳	۱-۳ پاسخ به پرسشهای مشترک کاربران

فصل دوم : آشنایی با ماوس و اجزای رابط کاربر

۱۶	۲-۱ ماوس چیست ؟
۱۶	۲-۲ ماوس و Windows
۱۸	۲-۲-۱ نشانه‌روی (Pointing)
۱۹	۲-۲-۲ کلیک (Click)
۲۰	۲-۲-۳ کلیک راست (Right Click)
۲۲	۲-۲-۴ دابل کلیک (Double Click)
۲۲	۲-۲-۵ درگ (Drag)
۲۴	۲-۲-۶ کشیدن و رها کردن (Drag & drop)
۲۴	۲-۲-۷ درگ راست (Right Drag)
۲۵	۲-۳ آشنایی با اجزای رابط کاربر
۲۵	۲-۳-۱ آیکن (Icon)
۲۶	۲-۳-۲ پنجره (Window)
۲۷	۲-۳-۳ منو (Menu)
۲۷	۲-۳-۴ دکمه (Button)
۲۷	۲-۳-۵ کادر محاوره‌ای (Dialog Box)
۲۷	۲-۳-۶ دکمه انتخاب (Option Button)
۲۹	۲-۳-۷ اهرم کشویی (Slider)
۳۰	۲-۳-۸ زبانه (Tab)
۳۱	۲-۳-۹ کادر لیست (List Box)

۳۲.....(Drop-Down List Box) کادر باز شو ۲-۳-۱۰

۳۴.....(Check Box) کادر علامت ۲-۳-۱۱

فصل سوم : نحوه نصب و اجرای پایاپای

۳۶..... ۳-۱ بسته نرم افزاری چیست ؟

۳۷..... ۳-۲ شبکه چیست ؟

۳۸..... ۳-۲-۱ کامپیوتر سرویس دهنده چیست ؟

۳۹..... ۳-۲-۲ برنامه تحت شبکه چیست ؟

۴۰..... ۳-۲-۳ استفاده از پایاپای تحت شبکه چه مزیتی دارد ؟

۴۱..... ۳-۳ روش نصب پایاپای.....

۴۲..... ۳-۳-۱ نصب پایاپای به صورت منفرد (Single)

۵۰..... ۳-۳-۲ نصب پایاپای به صورت تحت شبکه

۵۳..... ۳-۴ روش اجرای پایاپای.....

۵۷..... ۳-۵ روش حذف پایاپای.....

۶۰..... ۳-۶ روش تهیه نسخه پشتیبان از اطلاعات.....

۶۲..... ۳-۷ فعال کردن قابلیت های فارسی سیستم عامل Windows.....

فصل چهارم : شروع کار با پایاپای

۶۸..... ۴-۱ کلیات نرم افزار پایاپای.....

۶۹..... ۴-۲ بیایید شروع کنیم !.....

۷۴..... ۴-۳ ترتیب انجام عملیات چگونه است ؟.....

۷۶..... ۴-۴ مروری بر منوهای پایاپای.....

۷۶..... ۴-۴-۱ منوی تعاریف سیستم.....

۷۸..... ۴-۴-۲ منوی سرفصل حسابها.....

۷۹..... ۴-۴-۳ منوی تغذیه اطلاعات.....

۷۹..... ۴-۴-۴ منوی گزارشها.....

۸۱..... ۴-۴-۵ منوی خدمات و پشتیبانی.....

۸۲..... ۴-۴-۶ منوی امکانات.....

فصل پنجم : منوی تعاریف سیستم

۵-۱ دوره‌های مالی	۸۶
۵-۲ کاربران سیستم	۹۱
۵-۳ گروه حسابها	۹۶
۵-۴ انواع حساب	۱۰۱
۵-۵ شرحهای ثابت اسناد	۱۰۴

فصل ششم : منوی سرفصل حسابها

۶-۱ ایجاد اطلاعات سرفصل حسابها	۱۰۸
۶-۲ اصلاح اطلاعات سرفصل حسابها	۱۱۵
۶-۳ حذف اطلاعات سرفصل حسابها	۱۱۷
۶-۴ نمایش کد و سرفصل حسابها	۱۱۹
۶-۵ پیش نمایش چاپ کد و فهرست حسابها	۱۲۰

فصل هفتم : منوی تغذیه اطلاعات

۷-۱ اسناد حسابداری	۱۲۶
۷-۲ صورت حسابهای بانک	۱۳۹

فصل هشتم : منوی گزارشها

۸-۱ گزارش دفاتر	۱۴۴
۸-۱-۱ دفتر روزنامه	۱۴۴
۸-۱-۲ دفتر کل	۱۴۷
۸-۱-۳ دفتر معین	۱۴۹
۸-۱-۴ دفتر تفصیلی	۱۴۹
۸-۱-۵ دفتر جزو	۱۴۹
۸-۲ گزارش اسناد	۱۴۹
۸-۲-۱ گزارش اسناد حسابداری	۱۴۹
۸-۲-۲ گزارش اسناد ماهانه	۱۵۲
۸-۳ تراز آزمایشی	۱۵۳
۸-۴ گزارش سود و زیان	۱۵۷

۱۶۰	۸-۴-۱ گزارش سود و زیان به صورت گزارشی
۱۶۲	۸-۴-۲ گزارش سود و زیان به صورت T
۱۶۳	۸-۵ صورت تغییرات سرمایه
۱۶۶	۸-۶ ترازنامه
۱۶۶	۸-۶-۱ ترازنامه به صورت گزارشی
۱۶۸	۸-۶-۲ ترازنامه به صورت T
۱۷۰	۸-۷ گزارش صورت مغایرت بانکی
۱۷۴	۸-۸ گزارش کدهای مشابه
۱۷۴	۸-۹ گزارش آنالیز حساب
۱۷۴	۸-۱۰ گزارش کنترلی و موردی
۱۷۴	۸-۱۱ گزارش حسابها به صورت مقایسه‌ای
۱۷۴	۸-۱۲ کاربرد

فصل نهم : منوی خدمات و پشتیبانی

۱۸۰	۹-۱ دریافت شماره سند افتتاحیه
۱۸۱	۹-۲ دریافت شماره سند اختتامیه
۱۸۱	۹-۳ دریافت محدوده اسناد قطعی
۱۸۱	۹-۴ ثبت سند افتتاحیه
۱۸۲	۹-۵ بستن حسابهای موقت
۱۸۳	۹-۶ ثبت سند اختتامیه
۱۸۳	۹-۷ حذف سند افتتاحیه
۱۸۴	۹-۸ حذف سند اختتامیه
۱۸۵	۹-۹ حذف سند حسابداری
۱۸۶	۹-۱۰ قطعی نمودن اسناد
۱۸۷	۹-۱۱ تنظیم مشخصات شرکت

فصل دهم : صفحه گسترده

۱۹۰	۱۰-۱ صفحه گسترده چه کاربردی دارد ؟
۱۹۱	۱۰-۱-۱ انجام محاسبات
۱۹۱	۱۰-۱-۲ ذخیره اطلاعات

۱۹۲	۱۰-۱-۳ ایجاد جداول
۱۹۲	۱۰-۲ آشنایی با مفاهیم کار پوشه و کار برگ
۱۹۲	۱۰-۳ اسامی اجزای صفحه گسترده
۱۹۳	۱۰-۴ شکل اشاره گر ماوس
۱۹۴	۱۰-۵ ذخیره کار پوشه
۱۹۵	۱۰-۶ باز کردن کار پوشه
۱۹۶	۱۰-۷ ایجاد کار پوشه جدید
۱۹۶	۱۰-۸ حرکت به قسمتهای مختلف کار برگ
۱۹۷	۱۰-۹ نمایان و غیرنمایان کردن نوارهای ابزار
۱۹۸	۱۰-۱۰ وارد کردن اطلاعات در خانه‌ها
۱۹۸	۱۰-۱۱ انتخاب خانه‌ها
۲۰۱	۱۰-۱۲ استفاده از فرمول
۲۰۵	۱۰-۱۳ ویرایش کار برگ
۲۱۱	۱۰-۱۴ قالب‌بندی کار برگ
۲۱۶	۱۰-۱۵ نمودارها

فصل یازدهم : زبان برنامه‌نویسی الگور

۲۲۲	۱۱-۱ الگور چیست ؟
۲۲۲	۱۱-۲ بیایید شروع کنیم !
۲۲۴	۱۱-۲-۱ منوی فایل
۲۲۸	۱۱-۲-۲ منوی اجرا
۲۲۸	۱۱-۲-۳ گزینه درباره
۲۲۹	۱۱-۳ چگونه باید برنامه‌نویسی کنیم !
۲۲۹	۱۱-۴ توابع و پروسجرهای خاص پایاپای
۲۴۳	۱۱-۵ برنامه‌های کاربردی
۲۴۳	۱۱-۵-۱ برنامه جدول ضرب
۲۴۳	۱۱-۵-۲ برنامه دریافت و چاپ یک رشته
۲۴۵	۱۱-۵-۳ برنامه چاپ تراز آزمایشی
۲۴۷	ضمیمه : اسامی کاراکترهای خاص

مقدمه ناشر

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگ این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گام‌هایی هر چند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم مؤثر واقع شویم. گستردگی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیر در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش روشن می‌نماید. در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرسنل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصدد هستند تا با تلاشهای مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی برابر، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقه‌مندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت "مهندس مهرداد اسماعیلی" و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر گشته و شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

ویراستاری : گروه ویراستاری

ویرایش و صفحه‌آرایی کامپیوتری : خانم ته‌مین کاشانیان

طراحی روی جلد : خانم شیما صدرا

امور چاپ و نشر : آقای حیدر شفیعی

ناظر چاپ : آقای کریم براغ

در خاتمه از عموم هموطنان عزیز و دانش پژوهان گرامی خواهشمندیم ما را با ارائه پیشنهادات و انتقادهای خود در بهبود کمی و کیفی کارهای انجام شده راهنمایی نمایند تا بتوانیم در آینده کتابهایی با کیفیت بهتر تقدیم حضورشان کنیم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

مقدمه مؤلف

تقدیم به پدر و مادر عزیزم که هرگز نخواهم توانست ذره‌ای از زحمات ایشان را پاس بدارم. حضرت علی (ع) می‌فرماید: «علمی که در کار جلوه کند برترین نوع دانش است» و به عقیده من این بهترین کلامی است که در مورد علم می‌توان بیان نمود. امیدوارم که با مطالعه این اثر قادر به تلفیق علم و عمل و استفاده صحیح از نرم‌افزار حسابداری مالی پایاپای باشید.

اکنون سه سال از عرضه اولین نسخه نرم‌افزار پایاپای می‌گذرد و در این مدت صدها نفر در سطح کشور برای آموزش و فراگیری حسابداری به کمک کامپیوتر از آن بهره گرفته‌اند. مطمئناً انتقادات و پیشنهادات کاربران پایاپای باعث تشویق ما برای عرضه نگارش جدید بوده و شایسته است که از تمامی کاربران تشکر و قدردانی نماییم.

با توجه به اینکه کتاب راهنمای مربوط به اولین نگارش پایاپای فقط شامل کلیات و خط مشی تدریس بود، لذا جوابگوی نیاز دانشجویان و اساتید نبود؛ به همین دلیل هم‌زمان با تولید نگارش جدید پایاپای تصمیم گرفتیم که کتابی جامع برای مرتفع نمودن نیاز کاربران تهیه نماییم. من اعتقاد دارم کارهایی که انسان به انجام می‌رساند، ناشی از علل گوناگون است و در هر کار دو علت اصلی ممکن است وجود داشته باشد: یکی علت خصوصی و دیگری علت عام‌المنفعه. هر کس که مبادرت به یک کار عام‌المنفعه می‌کند، یک علت خصوصی هم او را وادار به انجام آن کار می‌نماید. اما در بسیاری از موارد، مردم علت خصوصی را نمی‌بینند و فکر می‌کنند شخصی که آن کار را انجام داده، هیچ منظوری جز نفع عموم نداشته است. مطمئناً در تهیه این اثر نیز علت خصوصی وجود داشته است اما مطمئن هستم که نفع عمومی آن به خوبی رعایت شده است.

در خاتمه شایسته است از جناب آقای مهندس سعید سعادت مدیریت محترم مجتمع فنی تهران که ایده اولیه تهیه این اثر از ایشان می‌باشد صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم و از خداوند متعال خواستارم که توفیق ارائه خدمات آموزشی و فرهنگی در سطح وسیع‌تری را به این حقیر ارزانی نماید.

به امید توفیق خدمات بیشتر

مهرداد اسماعیلی